

Folkethingets Forhandlinget. (53.)

833

7. Nov. 1889: 1. Beh. af Lovf. om det offentlige Fattigvæsen.

834

paa langt større Omraader, saaledes som det ogsaa er omtalt her i Salen, saaledes at vi ikke faae disse Forviklinger mellem Kommunerne. Vi have jo allerede et Exempel, som Lovforslaget selv omtaler i Motiverne, nemlig med Hentyk til Personer, der ikke have været længe nok noget Sted til at være forsørgelsesberettigede der, deres Forsørgelse kan nemlig ifølge Motiverne henlægges til en større Kreds. Her er altsaa et Bevis for, at det kan lade sig gjøre, thi kan det lade sig gjøre i enkelte Tilfælde, hvorfor skulde det saa ikke kunne lade sig gjøre i alle, hvorfor skulde man ikke kunne udvide Forsørgelsesomraadet paa denne Maade og sluttelig gaa til det, som jeg anser for det mest naturlige, at det bliver det store Samfund eller Statsborgerne i det Hele, der blive pligtige til gennem Statskassen at udrede det Bidrag, som kræves til uforstyldt Trængende, og i det Hele dem, som af en eller anden Grund ikke ere i Stand til at forsørge sig selv? De vilde blive forsørgede paa bedre Maade, og man vilde blive fri for al denne Hjemsendelse, alt dette Kjæveleri og alt dette modbydelige Sjatreri, som til sine Tider finder Sted mellem Kommunerne. Jeg haaber, vi i Tiden ville komme dertil. Der er en Ting vedrørende Hjemsendelsen, som jeg dog endnu gjerne vilde henlede Opmærksomheden paa, og som forekommer mig ikke at være i alt Fald tilstrækkelig fremdraget under Diskussionen her: Hvorfor tænker man ikke paa at gjøre Hjemsendelsen afhængig af vedkommende Person selv? Det forekommer mig, at det vilde være overordentlig human og retfærdigt, om man, naar en Person skal forsørges af det Offentlige, efter at han har bestræbt sig for, saa godt han kunde, at forsørge sig selv, saa længe det var ham muligt, og maaske er knyttet til det Sted, hvor han er, ved Forhold, som for ham staa som noget næsten Uopløseligt eller i alt Fald ere saadanne, at det vilde være smerteligt for ham at stille sig fra dem, saa gjorde det afhængigt af ham selv, om han vilde forsørges der eller sendes hjem, naar han vel at mærke ikke er en Person, overfor hvem det er nødvendigt at anvende Tvang, men den Kategori taler jeg ikke om her. Jeg haaber, at man dog i alt Fald engang vil komme dertil, saa at det Vittre i Hjemsendelsen i det Mindste kan falde bort.

Der er i Forbindelse med Omtale af Anstalter og navnlig paa Grund af, at det ærede Medlem fra Middelfart (H. Jensen) har omtalt de engelske Anstalter, fra forskjellig Side og ogsaa fra den ærede Indenrigsminister med Bægt blevet gjort gjældende, at disse Anstalter ikke var noget Godt, som man skulde stræbe efter, og at Opdragelsesanstalter i det Hele ikke vare noget for Børnenes Udvikling Heldigt, de havde langt bedre af at komme i et Hjem og blive opdragne der og faae det Bræg, som Hjemmene nu een Gang give Individierne. Jeg tror, at den, der taler saaledes, egentlig ikke fuldt ud — jeg siger ikke aldeles ikke — men ikke fuldt ud har tænkt over, hvordan Arbeidernes Hjem egentlig ere, hvorledes de hjemlige Forhold for det store Flertal af Arbejderbefolkningen egentlig stille sig, har tænkt over, hvilken Evne de kunne udfolde ved Opdragelsen af deres Børn med de økonomiske Forhold, hvorunder de lede. Jeg tror, at de, der forsvare denne Børnenes Opdragelse i Hjemmene, tale ud fra det Syn, de have faaet derved, at de selv altid have levet i et godt Hjem under gode Forhold, med gode Forældre, der have været i Stand til at offere Tid paa deres syfste og aandelige Udvikling og Opdragelse, medens de ikke have tænkt sig tilstrækkelig ind i, hvad Arbeidernes Børn for det store Flertals Vedkommende ere udsatte for i deres Hjem, naar deres Fader og Moder ere nødsagede til at gaa paa Arbejde hele Dagen for at erhverve det Fornødne, og at det er saaledes baade paa Land og i By, kan ikke benegtes. Hvor bliver saa Dyggeligheden af for dem selv og Børnene, hvor skulle Børnene være i den Tid, hvilken Opdragelse ville de faae, og hvilken Individualitet ville de faae Bræget af i Hjemmene? Jeg tror derfor ikke, det er muligt i Længden for Alvor at forsvare denne Opdragelse i Arbejderhjem, saaledes som Forholdene nu ere. Jeg vil tilføje, at vi her hjemme have Bevis nok for, at det ikke er rigtigt, naar man siger, at Opdragelsesanstalter ikke ere det Sted, hvor man skal søge hen for at faae Børnene godt og sundt udviklede. Jeg har tidligere i denne Sal henledt Opmærksomheden paa det fgl. Opfostringshus. Det Resultat, som der fremkommer, er af en saadan Natur, at det kan staa sin Prøve overfor enhver Kritik. De Mennesker, der